

RIKSMEKLINGSMANNENS MØTEBOK

i sak 2006-002 mellom

FELLESFORBUNDET
på den ene side

og

BYGGENÆRINGENS LANDSFORENING
på den annen side

vedrørende Tariffrevisjonen 2006 – Fellesoverenskomsten for byggfag

Den 3. og 4. april 2006 ble det avholdt meklingsmøter i Riksmeklingsmannens lokaler i Grensen 3, Oslo under ledelse av meklingsmann Geir Engebretsen.

Til stede for partene:

Fellesforbundet:

Arve Bakke, Halvor Langseth, Roy Pedersen, Roger Pilskog, Tore Morten Randen, Kjetil G. Mathisen, Åge Johannessen, Steinar Krogstad, Einar Gjerde, Frank Jensen, Finn Gunnar Domben, Frode Løvneseth, Petter Vellesen.

Byggenæringens Landsforening:

Oscar Rønbeck, Sven Christian Ulvatne, Eskil Ørdal, Jan Erik Bentzen, Ole Paulsen, Lars Borsheim, Arve Tretterud, Tommy Karlsen, Allan Rennan, Johnny Hoff, Morten Korsnes, Kenneth Høyland, Ole Lykke Kjernlie, Johan Hellstrand

Det ble fremlagt:

1. Riksmeklingsmannens møtebok datert 22, 23, 28, 30, 31. mars og 1. og 2. april 2006.
2. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særmøter.

Meklingsmannen fremla forslag i oversstemmelse med vedlegg til møteboken.

Begge partenes representanter meddelte at de anbefalte forslaget.
Svarfrist ble fastsatt til 28. april 2006 kl. 1200.

Meklingen ble deretter avsluttet kl 05.30.

Geir Engebretsen

MEKLINGSMANNENS FORSLAG

i sak: 2006-002 mellom

FELLESFORBUNDET
på den ene side

og

BYGGENÆRINGENS LANDSFORENING
på den annen side

vedrørende tariffrevisjonen 2006 – Fellesoverenskomsten for byggfag

samt mellom
FELLESFORBUNDET

og

Bedrifter som er bundet av direkteavtaler med forbundet i de samme avtaleområder

1. Økonomi

a. Generelt tillegg

Det gis et generelt tillegg på kr. 1,00 per time til alle arbeidstakere per 1. april 2006.

b. Satser i "Fellesoverenskomsten for byggfag"

§ 2-8	overtidsgrunnlag	kr. 170,80
§ 2-9	korte velferdspermisjoner	kr. 170,80
§ 2-11.1	minste godtgjørelse bas	kr. 4,90
§ 2-11.2	smusstillegg	kr. 3,00
§ 2-11.3	blikkenslagere, arbeid på bratte tak og lign.	kr. 3,40
§ 2-12.1	verktøygodtgjørelse, forskalere og tømrere	kr. 1,40
§ 2-12.1	verktøygodtgjørelse, murere, flisleggere m.fl.	kr. 1,00
§ 2-12.1	verktøygodtgjørelse, murarbeidere ved stillasbygg	kr. 0,90
§ 2-14.1	matpenger ved overtid	kr. 67,00
§ 2-14.2	kafépenger	kr. 22,00
§ 6-2.2	overtidsgrunnlag	kr. 170,80

§ 6-2.3.4	merknad for rørleggerfaget, utrykningstillegg	kr. 112,70
§ 6-4.2	skifttillegg, 2. skift	kr. 19,25
§ 6-4.2	skifttillegg, 3. skift	kr. 30,75
§ 6-4.2	skifttillegg, lørdag etter kl. 13.00 m.m.	kr. 76,50
§ 7-2.1	når arbeidstakeren selv sørger for transporten:	
	avstander fra 7,5 til 15 km	kr. 64,20
	avstander fra 15 til 30 km	kr. 106,60
	avstander fra 30 til 45 km	kr. 124,90
	avstander fra 45 til 60 km	kr. 143,00
§ 7-2.2	når arbeidsgiveren besørger transporten:	
	avstander fra 7,5 km til 15 km	kr. 38,40
	avstander fra 15 til 30 km	kr. 63,80
	avstander fra 30 til 45 km	kr. 76,40
	avstander fra 45 til 60 km	kr. 89,20
§ 7-2.8.3	rørlegger, reise- og gangtid inntil 1 ½ time pr. dag	
	rørlegger	kr. 75,10
	ufaglært	kr. 69,20
	lærling	kr. 51,50
bilag 16, 11.2	offshoretilllegg	kr. 49,86
bilag 16, 11.5	natttillegg	kr. 20,10
bilag 16, 11.6	kompensasjon klatreoppdrag, tilkomstteknikk	kr. 31,74

§ 4-2:
Påslagsprosentene skal være:

Byggtapetserer - %	30,81%
Blikkenslager - %	38,01%
Maler - %	0 %
Murer - %	5,23%
Rørlegger - %	46,36%
Taktekker - %	5,23%
Tømrer - kr	141,24

Isolatører – kr	144,33
Betongarbeid – kr	168,37
Anleggsgartner – øre	123

Bedriftsavtalen ved Moelven/Nordia øker med 2,87%.

*) regulering innarbeidet i teknisk og økonomisk revisjon samt at akkorden er nullstilt, jf. protokoll mellom Fellesforbundet og BNL datert 18. august 2005.

c. Minstelønn

§ 2-2 Fagarbeidere, ny sats:

fra 1. april 2006, kr. 132,25

§ 2-3 Arbeidstakere uten fag- eller svennebrev, ny tekst og satser

1. For arbeidstakere uten bransjeerfaring gjelder en garantert minstefortjeneste på
- fra 1. april 2006: kr. 118,-
2. For arbeidstakere med minst ett års bransjeerfaring gjelder en garantert minstefortjeneste
- fra 1. april 2006: kr. 123,-
3. For murarbeidere med 6 måneders praksis gjelder en garantert minstefortjeneste lik den for fagarbeidere etter § 2-2.

§ 2-4 Unge arbeidstakere, ny sats:

fra 1. april 2006: kr. 78,50

2. Avtalefestet pensjon

Det vises til brev fra statsminister Jens Stoltenberg av 31.3.2006 til partene, se vedlegg 1.

Protokoll

Under henvisning til Statsministerens brev er partene inneforstått med at prosessen med å komme frem til en tilpasning av AFP-ordningen må være sluttført så tidlig at arbeidstakerne innen rimelig tid kan forberede seg på et tilpasset system, og slik at det er tid til lovmessige og systemmessige tilpasninger før ny folketrygd innføres i 2010. Dette tilsier at partene bør drøfte de praktiske tilpasninger i 2008.

3. Innleie av arbeidstakere, utsetting av arbeid m.v.

§ 1-2 Innleie av arbeidskraft, utsetting av arbeid m.m.

Partene er enige om at det er viktig å arbeide for at bransjen blir mest mulig attraktiv og seriøs. Der egenbemanningen innen ordinær drift ikke er tilstrekkelig i forhold til bedriftens produksjon, skal det drøftes ulike tiltak – herunder muligheten for å øke antallet egne ansatte.

Dersom bemanningsbehovet er av kort varighet og bedriften derfor ønsker å leie inn arbeidskraft eller sette bort deler av arbeidet, skal det på forhånd forhandles med de bedriftstillitsvalgte, jf. Hovedavtalens § 9-3. Ved lengre tids bortsetting av arbeidet, skal det også forhandles med de tillitsvalgte på forhånd.

Innleie fra virksomhet som har til formål å drive utleie følger AML § 14-12. Det vises særlig til AML § 14-12 (2) hva gjelder avtale mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte.

Bedriftens ledelse skal på forlangende godtgjøre overfor de tillitsvalgte at innleid arbeidskraft og underentreprenører har ordnede lønns- og arbeidsvilkår. Lønns- og arbeidsvilkår som bedriftstillitsvalgte oppfatter som urimelige i forhold til sentrale tariffavtaler i området kan tas opp til drøfting med bedriften.

Bedriften skal på anmodning fra tillitsvalgte informere de tillitsvalgte om hvordan det er tilrettelagt for at arbeidstakere ansatt hos underleverandører som midlertidig utfører arbeid i bedriften har bo- og arbeidsforhold i samsvar med bilag 18.

Dersom utsetting av arbeid medfører at bedriften, av den grunn, må permittere eller si opp fast ansatte arbeidstakere, vil utsettingen av arbeidet kunne stride mot AML § 15-7 og Hovedavtalen § 8-1 nr. 1. De tillitsvalgte kan kreve forhandlinger om dette.

4. Endring i § 2-6-3

3.3 Fagforeningens rolle

Kommentar til pkt. 3.3:

Etter at det lokale lønnsystemet er etablert skal det avtales et målegebyr.

Gebyrets størrelse skal avtales mellom bedriften, tillitsvalgte og målekontoret, og skal stå i forhold til målekontorets faktiske arbeid. Gebyret kan dekke:

- a) Kontroll og rådgivning i forbindelse med oppretting av akkordsedler på den enkelte byggeplass.
- b) Kontroll av mengder, timeforbruk og timefordeling.

Det kan være hensiktsmessig å differensiere gebyret slik at en del skal dekke pkt. a Kontroll og rådgivning i forbindelse med oppretting av akkordsedler på den enkelte byggeplass, og resterende på pkt b. Samlet skal gebyret begrenses til 2,5%. Dette forutsetter en enklere kontrolljobb enn hovedlønnssystemet.

Dersom det ikk blir enighet om målegebyrets størrelse, kan tvisten forelegges Fellesforbundet og BNL som avgjør tvisten med endelig virkning.

5. Etter- og videreutdanning

Kapitelets benevning endres til:

§ 3 Lærlinger og annen fag-, etter- og videreutdanning

§ 3-3 Lærling med avvikende kontraktvilkår

Arbeidstaker med minst 10 måneders arbeidserfaring som ansatt i heltids stilling og som ikke er ansatt i bedriften fra før og som inngår lærekontrakt etter forskrift til opplæringslova § 11-12, 1 ledd, avlønnes etter følgende prosentskala:

§ 3-8 Etter- og videreutdanning

Partene i bedriften bør jevnlig diskutere behovet for etter- og videreutdanning, jfr. Hovedavtalen § 16.

6. Korte velferdspermisjoner

Bilag 10 om korte velferdspermisjoner pkt. 2 endres slik:

Permisjon for undersøkelse, behandling og kontroll av tannlegespesialist og lege, samt behandling av fysioterapeut og kiropraktor når trygden gir stønad til behandlingen. Det dreier seg her om tilfeller hvor det ikke er mulig å få time utenfor arbeidstiden. I enkelte tilfeller vil arbeidstakeren også måtte reise langt. Slike tilfeller faller utenfor bestemmelsene, som bare gjelder for korte velferdspermisjoner. For øvrig vil arbeidstakeren i de sistnevnte tilfeller som oftest være sykemeldt.

7. Offshore

Bilag 16 Offshoreavtalen for byggfagene

Nytt pkt. 3.10.1

Avregning av arbeidstiden for personell som arbeider offshore, og vekselvis arbeider offshore, på landanlegg og ved faste driftsteder der arbeidstiden er gjennomsnittsberegnet.

Den enkeltes totale arbeidstid skal avregnes der all arbeidet tid offshore, på landanlegg og ved faste driftsteder skal inngå i den totale arbeidstid og gjøres opp minimum en gang pr. 12 måneder. Årlig avregningstidspunkt avtales lokalt.

I perioden for avregning legges til grunn at den enkelte har startet med en oppholdsperiode offshore eller en arbeidsperiode på land og avsluttet med fullført avspaseringperiode.

All arbeidet tid utover tariffestet tid skal avspaseres. Hvis disse timer ikke er påbegynt avspasert ved avregningstidspunktet utbetales disse timer som overtid bestemt. Partene lokalt kan avtale at den enkelte etter eget ønske kan overføre inntil 200 timer for avspasering på et senere tidspunkt.

Nytt pkt. 3.10.2 Modell for avregning av arbeidstid

Alle arbeidede timer utenom overtid/ekstra tid som allerede er oppgjort og betalt i henhold til overenskomsten omregnes til 37,5 timer per uke jf. § 6-4.4.

Perioder med ferie og fravær skal det tas hensyn til i avregningen.

Ved beregning av korrekt mertid skal det legges til grunn at fravær ikke skal innarbeides.

Bilag 17 Rammeavtale om arbeidstidsordning

Nytt pkt. 11

Ved avregning av arbeidstid for personell som arbeider på forskjellige landanlegg og/eller faste driftsteder som har gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, gjøres prinsippene for avregning i bilag 16 pkt. 3.10.1 og 3.10.2 gjeldende.

8. Bilag 14 Kommentarer om godtgjørelse for reisetid og reiseutgifter etter Fellesoverenskomsten § 7-2

Endringer i pkt 3:

3. Nærmere om de enkelte bestemmelser i § 7-2

§ 7-2 nr. 1: Når arbeidstakeren sørger for transport

3 avsnitt skal lyde:

Eventuelle bompenger og fergebilletter refunderes av bedriften i sin helhet dersom avstanden er over 7,5 km.

9. Varighet og oppsigelse

Denne overenskomst trer i kraft pr. 1. april 2006 og gjelder til 31. mars 2008 og videre 1 – ett – år om gangen dersom den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 2 – to – måneders varsel.

10. Reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår

Før utløpet av første avtaleår, skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO, eller det organ LO bemyndiger, om eventuelle lønnsregulering for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår.

Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs Representantskap, eller det organ LO bemyndiger, og NHOs Hovedstyre. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 – fjorten – dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 – fjorten – dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2007).

11 Protokolltilførsler

11A Akkordtariffen for tømrerfaget

Partene er enige om:

1. Tømrrertariffen, slik den foreligger i databasen, skal videreutvikles til å omfatte alle bygningstyper. Databasens struktur skal bygge på NS 3420 som kan samles i NS 3451-konstruksjoner slik at det til sammen blir hele bygninger. (Det skal benytte kompetansen og erfaringsdatabasene til Norconcult Informasjonssystemer (Leverandør av FFs akkorddatabase).

Etter at det tekniske grunnlaget er etablert tilpasses tid og kronefaktor.

Dette arbeidet skal være slutført innen 20. desember 2006. Datakonsulentbistand dekkes av BNL inntil kr. 1,0 mill.

2. Kronefaktoren skal være lik dagens akkordtariff for tømrerfaget. Partene i bedriftene og oppmålerne skal systematisk rapportere erfaringene tilbake til forhandlingsutvalget.
3. Fortjenestenivået forblir uendret i forhold til tidligere fortjeneste.
4. Partene oppnevner ett arbeidsutvalg med tre representanter fra hver av partene.
5. Arbeidsutvalget skal gjennomføre pkt 1-3 og rapporterer til BNL og FFs forhandlingsutvalg.
6. Partene er enige om at denne nye tariffen skal avløse gjeldende akkordtariff etter en prøveperiode som fastsettes etter nærmere forhandlinger.
7. Forhandlingsutvalgene er ansvarlig for utarbeidelse av felles informasjonsmateriell om tariffen og samarbeider om kurs og opplæring av oppmålere og/kalkulatører, byggeplassledere og baser, jfr. FOB bilag 13 B. Utgiftene deles forholdsvis mellom partene.
8. Våren 2007 og vinteren 2008 avholdes felles konferanse hvor brukere inviteres for å framlegge sine erfaringer og komme med forslag til endringer.

11B Et avtaleverk for framtida – lønnssystemene i byggfagene

Partene tar utgangspunkt i målsettingene om økt produktivitet, lavere byggekostnader og en mer seriøs bransje.

Partene er enige om å nedsette et utvalg med følgende mandat:

- Utvalget skal foreta en kartlegging av erfaringene med ulike lønssystem og hvordan disse påvirker produktiviteten.
- Utvalget skal sammenfatte de viktigste årsaker til forskjeller i produktivitet.
- Kartleggingen kan skje i samarbeid med en forskningsinstitusjon.
- Utvalgets rapport skal foreligge innen 1. august 2007 slik at Fellesforbundet og BNL kan dra nytte av utvalgets arbeid i forberedelsen av neste tariffoppgjør.

11C Ny redigering av overenskomsten

I tariffperioden har et utvalg gjennomført forslag til teknisk og redigeringsmessige endringer av overenskomsten. Partene godtar utvalgets forslag og er enige om at dette forslaget ikke skal medføre realitetsendringer. I tilfelle tvist om forståelsen av bestemmelsene, skal man legge tidligere redigering til grunn for tvisten.

- Bilag 12: "Tekniske Entreprenørers Landsforening" går ut i overskriften (side 146).
 Bilag 14 nr. 1: Bilag 20 rettes til bilag 18 (side 153).
 Bilag 17: Siste avsnitt tilføyes: "...inklusive ½ times matpause." (side 175).
 Bilag 18: Endringer foretas tilsvarende eventuelle endringer i tilsvarende bilag i Overenskomst for Private Anlegg mellom BNL og Norsk Arbeidsmandsforbund.

12. Ikrafttreden

1. Generelt tillegg

Arbeidstakere omfattet av overenskomsten tilkommer et generelt tillegg på kr. 1,00 per time. Samme tillegg gis til unge arbeidstakere.

2. Regulering av minstelønn

Satsøkningen gis bare til arbeidstakere som etter å ha mottatt det generelle lønnstillegget ligger under de nye satsene. I så fall løftes arbeidstakernes lønn opp til vedkommendes lønnsats.

3. Reguleringsbestemmelser for akkordarbeid

1. Akkorder som løper før og etter 1. april 2006, men avsluttes før 1. august 2006 tillegges akkorden kr. 1,00 per arbeidet time fra 1. april.
2. Alle timer arbeidet i akkord fra og med 1. august 2006 tillegges de nye påslagsprosent, kronefaktor og minutfaktor.
3. Akkorder hvor det lokalt er avtalt en forhøyet påslagsprosent, kronefaktor eller minutfaktor tilkommer bare differansen mellom den avtalte påslagsprosent,

kronefaktor eller minutfaktor og den nye.

Partene har lagt til grunn at eventuelle lokale avtaler/akkordsedler om kompensasjon for manglende fortjenesteutvikling på de respektive akkordtariffer, hvor kompensasjon ligger utover de nye påslagsprosjenter, kronefaktor eller minutfaktor, skal ikke tilkomme tillegg utover det generelle tillegget på kr. 1,00 per time.

4. Øvrige ikraftredelsesbestemmelser:

Tilleggene gis fra 1. april 2006 med unntak av følgende:

- Tillegg gis ikke til arbeidstakere som har sluttet før vedtakelsen.
- De nye satsene i §§ 6 og 7 gjelder fra vedtagelsestidspunktet.
- Satsen korte velferdspermisjoner gjelder fra 1. mai 2006.
- Ingen regulering skal iverksettes før oppgjøret er vedtatt.

13. Partenes øvrige krav tas ikke til følge

Vedlegg 1

Oslo, 31. mars 2006

Fellesforbundet
v/forhandlingsleder Kjell Bjørndalen

Tariffoppgjøret

Jeg viser til henvendelse fra riksmeklingsmannen om tariffoppgjøret.

Stortinget har i forliket om pensjonsreform våren 2005 (Innst. S. nr. 195 (2004-2005)) bl.a. forutsatt at alderspensjonen i folketrygden skal bygge på prinsippet om at det skal lønne seg å arbeide. Stortinget forutsatte videre at det skulle være en tidligpensjonsordning for alle arbeidstakere fra 62 år, også for de som har hatt lave inntekter, og at en slik ordning skulle bygge videre på AFP-ordningen.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen fastslått at pensjonsforliket skal gjennomføres som forutsatt og vedtatt.

Regjeringen vil på bakgrunn av dette fremme en stortingsmelding om pensjonsreform senere i år. Meldingen vil bl.a. inneholde forslag til opptjeningsmodell i folketrygden og regler for fleksibelt uttak av alderspensjon i folketrygden fra 62 år i tråd med Stortingets forutsetninger. Dette innebærer at det skal lønne seg å arbeide for de som er over 62 år, og at det skal være bedre muligheter til å kombinere pensjon og arbeid.

Det nåværende regelverket for AFP-ordningen er tilpasset dagens pensjonssystem, der grensen for å ta ut pensjon i folketrygden er 67 år. Når det innføres en fleksibel modell med mulighet for uttak av pensjon i folketrygden fra 62 år, må regelverket i AFP tilpasses dette. Regjeringen legger vekt på at denne tilpasningen må skje i samarbeid og forståelse med partene i arbeidslivet, og med respekt for de opparbeidede rettigheter som ligger i ordningen. Samtidig må en tilpasset AFP-modell understøtte de målene som er satt for et nytt pensjonssystem, bl.a. slik at samlet årlig pensjon fra folketrygden og andre ordninger øker ved å fortsette i arbeid etter fylte 62 år.

I stortingsmeldingen som legges fram senere i år, vil Regjeringen legge vekt på å kunne synliggjøre at uttak av pensjon fra 62 år vil gi akseptable kompensasjonsnivåer etter skatt når en ser på de samlede ytelsene fra folketrygden og andre pensjonsordninger.

Jeg viser til at daværende statsminister Jagland i brev til Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon den 5. april 1997 bl.a. uttalte at regjeringen ville gå inn for at skattebegrensingsregelen skulle omfatte tidligpensjonister mellom 62 og 64 år, og at AFP-tillegget skulle være skattefritt for 62- og 63-åringer. Det ble samtidig uttalt at lovbestemmelsene om dette ville bli utformet slik at de for nye pensjonstilfeller fases ut med virkning fra 1. januar 2007. I tillegg ble det varslet at ordningen med at personer som tar ut tidligpensjon får poengår i folketrygden som tidligpensjonist, skulle bli vurdert utfaset fra samme tidspunkt.

Endringer av ordningene med særskilte skattefordeler må ses i sammenheng med andre endringer i tidligpensjonssystemet. Jeg forutsetter at organisasjonene i arbeidslivet vil delta i en bred prosess for tilpasning av AFP i tråd med de prinsippene som ligger til grunn for pensjonsforliket, og som er gjengitt ovenfor. Regjeringen vil da for sin del være innstilt på å fremme en proposisjon for Stortinget om videreføring av de særskilte skattefordelene til 1. januar 2010, samt å videreføre dagens regler for poengopptjening i samme periode. Regjeringen forutsetter samtidig at det gjennomføres et moderat lønnsoppgjør, med en lønnsvekst mer på linje med våre handelspartnere, slik at arbeidsplassene trygges.

Regjeringen forutsetter at prosessen med å komme frem til en tilpasning av AFP-ordningen må være sluttført så tidlig at arbeidstakerne i rimelig tid kan forberede seg på et tilpasset system, og slik at det er tid til lovmessige og systemmessige tilpasninger før ny folketrygd innføres i 2010.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg

Oslo, 31. mars 2006

Norsk Industri/Byggenæringens Landsforening
v/forhandlingsleder Stein Lier-Hansen

Tariffoppgjøret

Jeg viser til henvendelse fra riksmeklingsmannen om tariffoppgjøret.

Stortinget har i forliket om pensjonsreform våren 2005 (Innst. S. nr. 195 (2004-2005)) bl.a. forutsatt at alderspensjonen i folketrygden skal bygge på prinsippet om at det skal lønne seg å arbeide. Stortinget forutsatte videre at det skulle være en tidligpensjonsordning for alle arbeidstakere fra 62 år, også for de som har hatt lave inntekter, og at en slik ordning skulle bygge videre på AFP-ordningen.

Regjeringen har i Soria Moria-erklæringen fastslått at pensjonsforliket skal gjennomføres som forutsatt og vedtatt.

Regjeringen vil på bakgrunn av dette fremme en stortingsmelding om pensjonsreform senere i år. Meldingen vil bl.a. inneholde forslag til opptjeningsmodell i folketrygden og regler for fleksibelt uttak av alderspensjon i folketrygden fra 62 år i tråd med Stortingets forutsetninger. Dette innebærer at det skal lønne seg å arbeide for de som er over 62 år, og at det skal være bedre muligheter til å kombinere pensjon og arbeid.

Det nåværende regelverket for AFP-ordningen er tilpasset dagens pensjonssystem, der grensen for å ta ut pensjon i folketrygden er 67 år. Når det innføres en fleksibel modell med mulighet for uttak av pensjon i folketrygden fra 62 år, må regelverket i AFP tilpasses dette. Regjeringen legger vekt på at denne tilpasningen må skje i samarbeid og forståelse med partene i arbeidslivet, og med respekt for de opparbeidede rettigheter som ligger i ordningen. Samtidig må en tilpasset AFP-modell understøtte de målene som er satt for et nytt pensjonssystem, bl.a. slik at samlet årlig pensjon fra folketrygden og andre ordninger øker ved å fortsette i arbeid etter fylte 62 år.

I stortingsmeldingen som legges fram senere i år, vil Regjeringen legge vekt på å kunne synliggjøre at uttak av pensjon fra 62 år vil gi akseptable kompensasjonsnivåer etter skatt når en ser på de samlede ytelsene fra folketrygden og andre pensjonsordninger.

Jeg viser til at daværende statsminister Jagland i brev til Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon den 5. april 1997 bl.a. uttalte at regjeringen ville gå inn for at skattebegrensningsregelen skulle omfatte tidligpensjonister mellom 62 og 64 år, og at AFP-tillegget skulle være skattefritt for 62- og 63-åringer. Det ble samtidig uttalt at lovbestemmelsene om dette ville bli utformet slik at de for nye pensjonstilfeller fases ut med virkning fra 1. januar 2007. I tillegg ble det varslet at ordningen med at personer som tar ut tidligpensjon får poengår i folketrygden som tidligpensjonist, skulle bli vurdert utfaset fra samme tidspunkt.

Endringer av ordningene med særskilte skattefordeler må ses i sammenheng med andre endringer i tidligpensjonssystemet. Jeg forutsetter at organisasjonene i arbeidslivet vil delta i en bred prosess for tilpasning av AFP i tråd med de prinsippene som ligger til grunn for pensjonsforliket, og som er gjengitt ovenfor. Regjeringen vil da for sin del være innstilt på å fremme en proposisjon for Stortinget om

videreføring av de særskilte skattefordelene til 1. januar 2010, samt å videreføre dagens regler for poengopptjening i samme periode. Regjeringen forutsetter samtidig at det gjennomføres et moderat lønnsoppgjør, med en lønnsvekst mer på linje med våre handelspartnere, slik at arbeidsplassene trygges.

Regjeringen forutsetter at prosessen med å komme frem til en tilpasning av AFP-ordningen må være slutført så tidlig at arbeidstakerne i rimelig tid kan forberede seg på et tilpasset system, og slik at det er tid til lovmessige og systemmessige tilpasninger før ny folketrygd innføres i 2010.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg